

הגהה ועריכה מחודשת: יקותיאל יהודה לרנר

0527-111-211

פרשת חיי שרה

הקדמה: השטן ניסה לפתות את אברהם ויצחק לא לשמוע בקול האיבישטער ושלא יעשו עקדת יצחק אך הם עמדו בניסיון בגבורה, כשהשטן ראה שהוא לא מצליח הוא הלך לשרה, ושרה באותו זמן הלכה לקרית ארבע לחפש את יצחק הגיע אליה השטן ואמר לה שאברהם הלך לשחוט אותו והוא לא הספיק לגמור את המשפט שבסוף יצחק לא נשחט ושרה מרוב בהלה נפטרה, בנתיים אברהם ויצחק הגיעו הביתה וראו שקרה משהו מוזר בבית והם הבינו שמשהו קרה לשרה הם שאלו אנשים והם אמרו להם ששרה הלכה לחפש אותם בחברון.

והיו החיים של שרה
מאה שנה
ועשרים שנה
ושבע שנים
השנים ששרה חיתה:

א. ויהיו חיי שרה
מאה שנה
ועשרים שנה
ושבע שנים
שני חיי שרה:

"מאה שנה ועשרים שנה" מדוע התורה כתבה אחרי כל מספר את המילה שנה? כדי לומר לנו ששרה אמנו היתה בגיל מאה צדיקה ונקיה מחטאים כמו גיל עשרים ובגיל עשרים היא היתה יפה כמו בגיל שבע.

ושרה נפטרה
בקרית ארבע
היא העיר חברון
בארץ כנען
ואברהם בא מבאר שבע
להספיד את שרה
ולבכות עליה:

ב. ותמת שרה
בקרית ארבע
הוא חברון
בארץ כנען
ויבא אברהם
לספד לשרה
ולבכותה:

"בקרית ארבע" נקרא כך על שם ארבע ענקים שהיו שם ועוד טעם על שם ארבע זוגות שהיו קבורים שם.

ואברהם קם
מלפני המת שלו – שרה
והוא ביקש מבני חת
וכך הוא אמר:
אני גרתי בארץ אחרת
ובאתי לגור כאן
ביחד אתכם
תנו לי
אדמה לבית קברות
אתכם

ג. ויקם אברהם
מעל פני מתו
וידבר אל בני חת
לאמר:
ד. גר
ותושב
אנכי עמכם
תנו לי
אחזת קבר
עמכם

ואני אקבור את המת שלי
מלפני:
והבנים של חת ענו
לאברהם
וכך הם אמרו לו:
שמע אותנו האדון שלנו
אתה איש חשוב
בינינו
בקבר הטוב ביותר שלנו
קבור את המת שלך
אף אחד מאתנו
את הקבר שלו
לא ימנע ממך
מלקבור את המת שלך:
ואברהם קם
והודה להם
לבנים של חת:
ואברהם דבר אתם
וכך הוא אמר
אם אתם רוצים
לקבור את המת שלי
שנמצא לפני
תשמעו ותקשיבו לי
ותבקשו בשבילי
מעפרון בן צוחר:
שיסכים לתת לי
את המערה הכפולה
שיש לו
שנמצא בסוף השדה שלו
בכמה שזה שווה
יתן לי אותה
ביניכם
אדמה לבית קברות:

ואקברה מתי
מלפני:
ה. ויענו בני חת
את אברהם
לאמר לו:
ו. שמענו אדני
נשיא אלקים אתה
בתוכנו
במבחר קברינו
קבר את מתך
איש ממנו
את קברו
לא יכלה ממך
מקבר מתך:
ז. ויקם אברהם
וישתחו לעם הארץ
לבני חת:
ח. וידבר אתם
לאמר
אם יש את נפשכם
לקבור את מתי
מלפני
שמעוני
ופגעו לי
בעפרון בן צוחר:
ט. ויתן לי
את מערת המכפלה
אשר לו
אשר בקצה שדהו
בכסף מלא
יתננה לי
בתוכם
לאחזת קבר:

"ויתן לי את מערת המכפלה" אברהם רצה את המערה כי הוא ידע שאדם הראשון וחווה קבורים שם וזה נודע לו מתי שהיו לו את השלשה אורחים ואחד העגלים ברח לו עד מערת המכפלה ונכנס לשם והוא ראה את אדם וחווה והריח את ריח הגן עדן ולכן הוא מאד רצה להקבר שם.

ו. ועפרון יושב
בתוך בני חת
ויען עפרון החתי
את אברהם
באזני בני חת
לכל באי שער עירו
לאמר:
יא. לא אדני
שמעני
השדה נתתי לך
והמערה אשר בו

ועפרון יושב
בין האנשים של בני חת
ועפרון החתי ענה
לאברהם
שכל בני חת שמעו
לפני כל האנשים שבאו לשער העיר שלו
וכך הוא אמר:
לא האדון שלי
תשמע אותי
את השדה אני נותן לך בחינם
והמערה שנמצאת בשדה

נתתי לך בחנם
שכל בני עמי ראו
נתתי אותה לך – בחנם
קבור את המת שלך:
ואברהם הודה לעפרון
לפני האנשים של הארץ:
ואברהם דבר אל עפרון
שכל אנשי הארץ ישמעו
וכך הוא אמר
אבל אם אתה
הלואי שתשמע לי
אני אתן כסף בשביל השדה
וקבל ממני
ואני אקבור את המת שלי שמה:
ועפרון ענה לאברהם
וכך הוא אמר לו:
האדון שלי
תשמע אותי
אדמה ששווה 400 שקלי כסף
בין שני אוהבים כמונו
מה היא חשובה
ואת המת שלך קבור:
ואברהם שמע וקבל את דברי עפרון
ואברהם שקל לעפרון
את סכום הכסף
שעפרון דבר
שכל בני חת שמעו
400 שקלי כסף
שמקבלים אותו בכל הארצות:

לך נתתיה
לעיני בני עמי
נתתיה לך
קבר מתך:
יב. וישתחו אברהם
לפני עם הארץ:
יג. וידבר אל עפרון
באזני עם הארץ
לאמר
אך אם אתה
לו שמעני
נתתי כסף השדה
קח ממני
ואקברה את מתי שמה:
יד. ויען עפרון את אברהם
לאמר לו:
טו. אדני
שמעני
ארץ ארבע מאת שקל כסף
ביני ובינך
מה הוא
ואת מתך קבר:
טז. וישמע אברהם אל עפרון
וישקל אברהם לעפרון
את הכסף
אשר דָּבַר
באזני בני חת
ארבע מאות שקל כסף
עבר לסחר:

"וישקל אברהם לעפרון" התורה חיסרה לו אות כדי לרמז לנו על התנהגותו שדבר הרבה – קח בחינם ואפילו מעט הוא לא עשה – שלקח 400 שקל שזה היה סכום מאד גדול.
"עבר לסוחר" – שיכלו להשתמש עם זה בכל המקומות.

והשדה של עפרון עמד
שנמצא במכפלה
שלפני ממרא
השדה והמערה שנמצאת בו
וכל האילנות שבשדה
שבכל הצדדים מסביב:
לאברהם לקנין
לעיניהם של בני חת
לפני כל האנשים שבאו לשער העיר שלו:
ואחרי שאברהם שילם כסף
אברהם קבר
את שרה האשה שלו
במערת המכפלה שבשדה
שלפני ממרא

ז. ויקם שדה עפרון
אשר במכפלה
אשר לפני ממרא
השדה והמערה אשר בו
וכל העץ אשר בשדה
אשר בכל גבלו סביב:
יח. לאברהם לְמִקְנָה
לעיני בני חת
בכל באי שער עירו:
יט. ואחרי כן
קבר אברהם
את שרה אשתו
אל מערת שדה המכפלה
על פני ממרא

הוא חברון
בארץ כנען:
ויקם השדה
והמערה אשר בו
לאברהם
לאחזת קבר
מאת בני חת:

הוא חברון
בארץ כנען:
ויקם השדה
והמערה אשר בו
לאברהם
לאחזת קבר
מאת בני חת:

פרק כ"ד

ואברהם כבר היה זקן
הגיע להרבה שנים
והאייבישטער ברך את אברהם בהכל (בן):
ואברהם אמר לאליעזר העבד
הזקן שבבית שלו
שאחראי על כל הבית
שים עכשיו את ידך
מתחת הירך שלי:
ואני ישביע אותך
בשם האייבישטער האלקים של השמים
והאלקים של הארץ
שלא תקח אשה לבן שלי
מהבנות של הכנעני
שאני יושב בתוכו:

א. ואברהם זקן
בא בימים
וה' ברך את אברהם בכל:
ב. ויאמר אברהם אל עבדו
זקן ביתו
המשל בכל אשר לו
שים נא ידך
תחת ירכי:
ג. ואשביעך
בה' אלקי השמים
ואלקי הארץ
אשר לא תקח אשה לבני
מבנות הכנעני
אשר אנכי יושב בקרבו:

"מבנות הכנעני" הסיבה שאברהם לא רצה בנות כנען בגלל שעשר דורות קודם נח קילל את כנען וכל הצאצאים שלו.

רק לחרן הארץ שלי
ואל המקום שנולדתי
תלך
ותקח אשה
לבן שלי יצחק:
ואליעזר אמר לאברהם
אולי האשה לא תרצה
ללכת אחרי
לארץ כנען
האם אני אחזיר את יצחק
אל הארץ
שיצאת משם:
ואברהם ענה לאליעזר
תזהר לך
שמא תחזיר
את הבן שלי לשם:
האייבישטער שהוא האלקים של השמים
שלקח אותי מהבית של אבא שלי
ומחרן הארץ שנולדתי
ושדבר עלי
ושנשבע לי ואמר
לבנים שלך
אני אתן את הארץ הזאת

ד. כי אל ארצי
ואל מולדתי
תלך
ולקחת אשה
לבני ליצחק:
ה. ויאמר אליו העבד
אולי לא תאבה האשה
ללכת אחרי
אל הארץ הזאת
ההשב אשיב את בנך
אל הארץ
אשר יצאת משם:
ו. ויאמר אליו אברהם
השמר לך
פן תשיב
את בני שמה:
ז. ה' אלקי השמים
אשר לקחני מבית אבי
ומארץ מולדתי
ואשר דבר לי
ואשר נשבע לי לאמר
לזרעך
אתן את הארץ הזאת

הוא ישלח את המלאך שלו לפניך
ותקח אשה לבן שלי משם – מחרן:
ואם האשה לא תרצה
ללכת אחריך
תהיה פטור מהשבועה הזאת
רק את יצחק הבן שלי
אל תחזיר לשם:
ואליעזר שם את היד שלו
מתחת הירך של אברהם
האדון שלו
ונשבע לו
על הדבר הזה:
והעבד לקח
עשרה גמלים
מהגמלים של האדון שלו
והוא הלך
וכל הרכוש של האדון שלו ביד שלו
והוא קם והלך
אל ארם נהרים
אל העיר של נחור:

הוא ישלח מלאכו לפניך
ולקחת אשה לבני משם:
ח. ואם לא תאבה האשה
ללכת אחריך
ונקית משבעתי זאת
רק את בני
לא תשב שמה:
ט. וישם העבד את ידו
תחת ירך אברהם
אדניו
וישבע לו
על הדבר הזה:
י. ויקח העבד
עשרה גמלים
מגמלי אדניו
וילך
וכל טוב אדניו בידו
ויקם וילך
אל ארם נהרים
אל עיר נחור:

"מגמלי אדניו" כולם ידעו שזה גמלים של אברהם בגלל שאברהם הקפיד שיהיה לבהמות שלו רסן שח"ו לא יאכלו משדות של אחרים.

"וכל טוב אדניו בידו" איך אפשר לקחת את כל הרכוש ביד? אלא אברהם כתב שטר שהוא נותן את כל הרכוש שלו ירושה ליצחק.

והוא הושיב את הגמלים
מחוץ לעיר
ליד באר המים
לפנות ערב
בזמן שבנות העיר יוצאות לשאוב מים:
ואליעזר התפלל ובקש
האייבישטער
האלקים של אברהם האדון שלי
תזמין עכשיו לפני
שאני אמצא היום את האשה
ותעשה טובה
עם האדון שלי אברהם:
הנה אני עומד
ליד מעין המים
והבנות של אנשי העיר
יוצאות כדי לשאוב מים:
ותהיה הנערה
שאני יגיד לה
תכופפי בבקשה את הכד שלך
ואני ישתה
והיא תגיד תשתה
וגם את הגמלים שלך אני ישקה

יא. ויברך הגמלים
מחוץ לעיר
אל באר המים
לעת ערב
לעת צאת השאבת:
יב. ויאמר
ה'
אלקי אדני אברהם
הקרה נא לפני
היום
ועשה חסד
עם אדני אברהם:
יג. הנה אנכי נצב
על עין המים
ובנות אנשי העיר
יוצאת לשאוב מים:
יד. והיה הנער
אשר אמר אליה
הטי נא כדך
ואשתה
ואמרה שתה
וגם גמליך אשקה

אותה בחרת
לעבד שלך יצחק
וזה יהיה לי סימן
שעשית חסד עם האדון שלי:
והיה
לפני שאליעזר גמר להתפלל
והנה רבקה יוצאת
שנולדה
לבתואל הבן של מלכה
האשה של נחור
האח של אברהם
והכד שלה על הכתף שלה:
והנערה היתה יפה מאד
שעוד לא התחתנה
ואף אחד לא התחתן אתה
והיא ירדה למעין
ומלאה את הכד שלה
ועלתה:
ואליעזר רץ לקראתה
והוא אמר לה
תני לי בבקשה לשתות
קצת מים מהכד שלך:

אתה הכחת
לעבדך ליצחק
ובה אדע
כי עשית חסד עם אדני:
טו. ויהי
הוא טרם פלה לדבר
והנה רבקה יצאת
אשר ילדה
לבתואל בן מלכה
אשת נחור
אחי אברהם
וכדה על שכמה:
טז. והנער טבת מראה מאד
בתולה
ואיש לא ידעה
ותרד העינה
ותמלא כדה
ותעל:
יז. וירץ העבד לקראתה
ויאמר
הגמיאיני נא
מעט מים מכדך:

"וירץ העבד לקראתה" למה הוא רץ ? 1. בגלל שהיא היתה טובת מראה יותר מכל הבנות האחרות,
2. הוא ראה שהיא לא מדברת עם הרועים כמו כל הבנות, 3. הוא ראה שהיא לא מתכופפת כדי לשאוב
את המים כי זה לא צנוע אלא היא יורדת לתוך המעין והמים עולים לקראתה.

ורבקה אמרה
שתה האדון שלי
ורבקה מהרה
והורידה את הכד על היד
ונתנה לו לשתות:
והיא גמרה להשקות אותו
והיא אמרה
גם לגמלים שלך אני אשאב מים
עד שיגמרו לשתות:
ורבקה מהרה
והריקה את הכד שלה
אל השוקת
והיא רצה עוד פעם אל הבאר
כדי לשאוב מים
והיא שאבה לכל הגמלים:
והאיש מתפלא עליה
שותק ומחכה לדעת
האם האיבישטער הצליח את הדרך שלו
או לא:
והיה
כשהגמלים גמרו לשתות

יח. ותאמר
שתה אדני
ותמהר
ותרד כדה על ידה
ותשקהו:
יט. ותכל להשקותו
ותאמר
גם לגמליך אשאב
עד אם פלו לשתת:
כ. ותמהר
ותער כדה
אל השקת
ותרץ עוד אל הבאר
לשאב
ותשאב לכל גמליו:
כא. והאיש משתאה לה
מחריש לדעת
ההצליח ה' דרכו
אם לא:
כב. ויהי
כאשר פלו הגמלים לשתות

ויקח האיש נזם זהב
בקע משקלו
ושני צמידים על ידיה
עשרה זהב משקלם:

אליעזר לקח נזם זהב
ששקל חצי שקל
ושני צמידים על הידים שלה
ששקלו עשרה זהב:

"ויקח האיש" אליעזר היה בטוח שבזכות אברהם הוא מצא את האשה הנכונה ולכן הוא נתן לה מתנות לפני שהוא בכלל ידע איך קוראים לה ובת של מי היא, והוא נתן לה נזם במשקל בקע שזה חצי שקל למחצית השקל, ושני צמידים רמז לשני לוחות הברית והמשקל עשרה רמז לעשרת הדברות.

כג. ויאמר

בת מי את

הגדי נא לי

היש בית אביך

מקום לנו ללין:

כד. ותאמר אליו

בת בתואל אנכי

בן מלכה

אשר ילדה לנחור:

כה. ותאמר אליו

גם תבן גם מספוא

רב עמנו

גם מקום ללון:

כו. ויק'ד האיש

וישתחו לה':

כז. ויאמר

ברוך ה'

אלקי אדני אברהם

אשר לא עזב

חסדו ואמתו

מעם אדני

אנכי בדרך

נחני ה'

בית אחי אדני:

כח. ותרך הנער

ותגד לבית אמה

כדברים האלה:

כט. ולרבקה אח

ושמו לבן

וירץ לבן אל האיש

החוצה אל העין:

והעבד אמר (שאל אותה 2 שאלות)

1. הבת של מי את?

תגידי לי בבקשה

2. האם יש בבית של אבא שלך

מקום בשבילנו לישון (לילה אחד):

ורבקה ענתה לו

1. אני הבת של בתואל

שהוא הבן של מלכה

שילדה לנחור (אני הנכדה של נחור):

ורבקה אמרה לו

גם תבן וגם אוכל לגמלים

יש לנו הרבה

2. גם מקום לישון (הרבה לילות):

והאיש התכופף

והודה לאיבישטער:

ואליעזר אמר

מבורך יהיה האיבישטער

האלקים של אברהם אדני

שהוא לא מנע

את החסד ואת האמת שלו

מאת האדון שלי

אני בדרך הנכונה

שהאיבישטער הוליך אותי

לבית של משפחת אדני:

והנערה רצה

והיא ספרה בבית של אמא שלה

את הדברים האלה:

ולרבקה היה אח

והשם שלו לבן

ולבן רץ לאליעזר

החוצה אל המעין:

ל.

ויהי כרא'ת את הנזם

ואת הצמידים

על ידי אחתו

וכשמעו

וכשלבן ראה את הנזם

ואת הצמידים

על הידים של אחות שלו

וכשמעו

"וירץ לבן" כשלבן ראה את התכשיטים היקרים שרבקה קבלה מאליעזר הוא הבין שמדובר באיש עשיר אז הוא רצה להרוג אותו ולקחת הכל, אליעזר שם לב מה לבן רוצה והוא אמר שם קדוש והתרומם באויר לבן ראה שמדובר באיש קדוש והתחיל לדבר אליו בצורה מכובדת.

את דברי רבקה אחותו
וכך היא אמרה
כך האיש דבר אלי
לבן בא אל האיש
והנה הוא עומד ליד הגמלים
ליד המעין:
ולבן אמר לאליעזר
בוא המבורך מהאייבישטער
למה אתה עומד בחוץ
ואני ניקיתי את הבית (מעבודה זרה)
ויש מקום לגמלים:
ואליעזר הגיע אל הבית
והוא פתח את הזמם של הגמלים
והוא נתן תבן
ואוכל לגמלים
ומים לרחוץ את הרגלים שלו
ואת רגלי האנשים שאתו:
ושמו לפניו לאכול
ואליעזר אמר
אני לא יאכל
עד שאני ידבר את דברי
ולבן אמר לו דבר:
ואליעזר אמר
אני העבד של אברהם:
והאייבישטער ברך את אדוני בהכל
והוא נהיה עשיר גדול
והאייבישטער נתן לו
צאן ובקר
וכסף וזהב
ועבדים ושפחות וגמלים וחמורים:
ושרה ילדה
האשה של האדון שלי
בן לאדון שלי
אחרי שכבר נהיתה זקנה
ואדוני נתן לבן שלו את הכל:

"ויתן לו את כל אשר לו" אליעזר הראה להם שטר מתנה שאברהם כתב שהוא נותן הכל ליצחק.

והאדון שלי השביע אותי
וכך הוא אמר
אל תקח אשה לבן שלי
מבנות העם הכנעני
שאני יושב בארץ שלו:
רק לבית של אבא שלי תלך
ולמשפחה שלי
ותקח אשה לבן שלי:
ואמרתי לאדון שלי

שמה האשה לא תרצה ללכת אחרי (לארץ כנען):

אֶת דְּבָרֵי רִבְקָה אַחֲתוֹ
לֵאמֹר
כֹּה דִּבֶּר אֵלַי הָאִישׁ
וַיָּבֵא אֶל הָאִישׁ
וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַגְּמָלִים
עַל הַמַּעִין:
ל.א. וַיֹּאמֶר
בּוֹא בָרוּךְ ה'
לְמָה תַעֲמִד בַּחוּץ
וְאֲנִי פָנִיתִי הַבַּיִת
וּמְקוֹם לְגַמְלִים:
ל.ב. וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבֵּיתָה
וַיִּפְתַּח הַגְּמָלִים
וַיִּתֵּן תַּבָּן
וּמִסְפּוֹא לְגַמְלִים
וּמִים לְרַחֵץ רַגְלָיו
וּרְגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ:
ל.ג. וַיִּשֶׂם לִפְנָיו לֶאֱכֹל
וַיֹּאמֶר
לֹא אֶכֶל
עַד אִם דִּבַּרְתִּי דְבָרִי
וַיֹּאמֶר דְּבַר:
ל.ד. וַיֹּאמֶר
עַבְד אַבְרָהָם אֲנִי:
ל.ה. וְה' בָּרַךְ אֶת אֲדֹנָי מֵאֵד
וַיִּגְדַּל
וַיִּתֵּן לוֹ
צֹאן וּבָקָר
וְכֶסֶף וְזָהָב
וְעַבְדִּים וְשִׁפְחוֹת וְגַמְלִים וְחֲמֹרִים:
ל.ו. וַתֵּלֶד שָׂרָה
אֵשֶׁת אֲדֹנָי
בֶּן לְאֲדֹנָי
אַחֲרֵי זִקְנֹתָהּ
וַיִּתֵּן לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ:

ל.ז. וַיִּשְׁבַּעֵנִי אֲדֹנָי
לֵאמֹר
לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבְנִי
מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי
אֲשֶׁר אֲנִי יוֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ:
ל.ח. אִם לֹא אֶל בֵּית אָבִי תֵלְךְ
וְאֶל מִשְׁפַּחְתִּי
וּלְקַחְתְּ אִשָּׁה לְבְנִי:
ל.ט. וְאָמַר אֶל אֲדֹנָי
אֵלַי לֹא תִלְךְ הָאִשָּׁה אַחֲרַי:

"אלי לא תלך" חסר במילה אולי את האות ו' שאליעזר התכוון לומר אלי – אל הבת שלי יצחק יבוא ויתחתן אתה, אבל אברהם לא הסכים בגלל שאליעזר היה מצאצאי חם שנח קילל ואין ארור נדבק בברוך.

ואדוני אמר לי
האייבישטער
שהלכתי לפניו
ישלח את המלאך שלו אתך
ויצליח את הדרך שלך
ותקח אשה לבן שלי
מהמשפחה שלי
ומהבית של אבא שלי:
אז תהיה פטור מהשבועה
כשתבוא
אל המשפחה שלי
ואם הם לא ירצו לתת לך
תהיה פטור מהשבועה שלי:
באתי היום אל המעיין
והתפללתי
האייבישטער
האלוקים של אברהם אדוני
אם אתה רוצה בבקשה
להצליח את הדרך שלי
שאני הולך עליה:

"ואבא היום" הוא רמז שהיום יצאתי לדרך והיום הגעתי – סימן לקפיצת הדרך.

הנה אני עומד
ליד מעין המים
ותהיה הנערה
שיוצאת לשאוב מים
ואני יגיד לה
תני לי בבקשה לשתות
קצת מים מהכד שלך:
והיא תגיד לי
גם אתה תשתה
וגם לגמלים שלך אני אשאב מים
היא האשה שהאייבישטער בחר
לבן של האדון שלי:
ולפני שגמרתי להתפלל
בלב שלי
והנה רבקה יוצאת
והכד שלה על הכתף שלה
והיא ירדה למעין
והיא שאבה
ואמרתי לה
תני לי בבקשה לשתות:
ורבקה מהרה
והורידה את הכד מהכתף שלה

מ. ויאמר אלי
ה'
אשר התהלכתי לפניו
ישלח מלאכו אתך
והצליח דרכך
ולקחת אשה לבני
ממשפחתי
ומבית אבי:
מא. אז תנקה מאלתי
כי תבוא
אל משפחתי
ואם לא יתנו לך
והיית נקי מאלתי:
מב. ואבא היום אל העין
ואמר
ה'
אלקי אדני אברהם
אם ישך נא
מצליח דרכי
אשר אנכי הלך עליה:

מג. הנה אנכי נצב
על עין המים
והיה העלמה
היוצאת לשאוב
ואמרתי אליה
השקיני נא
מעט מים מכדך:
מד. ואמרה אלי
גם אתה שתה
וגם לגמליך אשאב
הוא האשה אשר הכיח ה'
לבן אדני:
מה. אני טרם אכלה לדבר
אל לבי
והנה רבקה יצאת
וכדה על שכמה
ותרד העינה
ותשאב
ואמר אליה
השקיני נא:
מו. ותמהר
ותורד כדה מעליה

ותאמר שתה
וגם גמליך אשקה
ואשת
וגם הגמלים השקתה:
מז. ואשאל אתה ואמר
בת מי את
ותאמר
בת בתואל
בן נחור
אשר ילדה לו מלכה
ואשם הנזם על אפה
והצמידים על ידיה:

ואמרה לי תשתה
וגם לגמלים שלך אני יתן לשתות
ואני שתיתי
וגם לגמלים היא נתנה לשתות:
ושאלתי אותה ואמרתי
הבת של מי את
ורבקה ענתה
הבת של בתואל
שהוא הבן של נחור
שמלכה ילדה לו
ושמתי את הנזם על האף שלה
ואת הצמידים על הידים שלה:

"ואשאל אתה" אליעזר הפך את הסיפור ואמר להם שקודם שאל אותה פרטים מי היא וכו' ורק אח"כ הוא נתן לה את התכשיטים כדי שהם לא יצחקו עליו שהוא טפש ונותן מתנות לפני שהוא יודע פרטים.

מח. וְאֶקֶד
וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לָהּ
וְאֶבְרַךְ אֶת ה'
אלקי אברהם
אשר הנחני בדרך אמת
לקחת את בת אחי אדני
לבנו:

והתכופפתי
והשתחית לאייבישטער
וברכתי את האיבישטער
האלקים של אברהם אדוני
שהולך אותי בדרך האמיתית
לקחת את הבת מהמשפחה של אדוני
לבן שלו:

מט. ועתה
אם ישכם עשים
חסד ואמת
את אדני
הגידו לי
ואם לא
הגידו לי
ואפנה
על ימין
או על שמאל:

ועכשיו
אם אתם רוצים לעשות
טובה אמיתית
עם האדון שלי
תגידו לי שאתם מסכימים
ואם אתם לא מסכימים
תגידו לי
ואני ילך
לצד ימין (בנות ישמעאל)
או לצד שמאל (בנות לוט):
ולבן ובתואל ענו
והם אמרו
מהאייבישטער יצא הדבר
לא נוכל לענות לך
תשובה טובה או רעה:

נ. ויען לבן ובתואל
ויאמרו
מה' יצא הדבר
לא נוכל דבר אליך
רע או טוב:

"ויען לבן ובתואל" לבן היה רשע וחוצפן ללא דרך ארץ וקפץ לענות לפני אביו.

נא. הנה רבקה לפניך
קח ולך
ותהי אשה
לבן אדניך
כאשר דבר ה':
נב. ויהי
כאשר שמע
עבד אברהם

הרי רבקה לפניך
קח אותה ותלך
והיא תהיה אשה
לבן של האדון שלך
כמו שהאייבישטער דבר:
והיה
כששמע
העבד של אברהם

את התשובה שלהם
הוא השתחוה על הארץ לאיבישטער:
ואליעזר הוציא
תכשיטי כסף ותכשיטי זהב
ובגדים
ונתן אותם מתנה לרבקה
ופירות מארץ ישראל
הוא נתן לאח שלה ולאמא שלה:
והם אכלו ושתו
אליעזר והאנשים שאתו
והם ישנו
וקמו בבקר
והעבד אמר
תשלחו אותי לאדון שלי:
ואח שלה ואמא שלה אמרו
תחכה הנערה אתנו
שנה
או עשרה חדשים
ואחר כך היא תלך:

את דבריהם
וישתחו ארצה לה':
נג. ויוצא העבד
כלי כסף וכלי זהב
ובגדים
ויתן לרבקה
ומגדנת
נתן לאחיה ולאמה:
נד. ויאכלו וישתו
הוא והאנשים אשר עמו
וילינו
ויקומו בבקר
ויאמר
שלחני לאדני:
נה. ויאמר אחיה ואמה
תשב הנער אתנו
ימים
או עשור
אחר תלך:

"ויאמר אחיה ואמה" והיכן בתואל? אלא מכיון ובתואל הרשע רצה לעכב את השידוך הוא שם לאליעזר רעל בצלחת כדי שימות, הגיע מלאך והחליף בין הצלחות של בתואל ואליעזר וכשהתישבו לאכול בתואל אכל את האוכל של אליעזר עם הרעל ומת.

ואליעזר אמר להם
אל תעכבו אותי
והאיבישטער הצליח את הדרך שלי
תשלחו אותי
ואני אלך אל האדון שלי:
והם אמרו
נקרא לרבקה
ונשאל אותה מה היא רוצה:
וקראו לרבקה
ואמרו לה
האם את רוצה ללכת עם האיש הזה?
והיא אמרה אני אלך מידי (גם אם לא תסכימו):
והם שלחו
את רבקה האחות שלהם
ואת המטפלת שלה
ואת העבד של אברהם
ואת האנשים שהיו אתו:
והם ברכו את רבקה
ואמרו לה
אחות שלנו
את תהיי לאלפים ורבבות
והבנים שלך יקבלו בירושה
את הערים של השונאים שלו:

נו. ויאמר אלהם
אל תאחרו אתי
וה' הצליח דרכי
שלחוני
ואלכה לאדני:
נד. ויאמרו
נקרא לנער
ונשאלה את פיה:
נח. ויקראו לרבקה
ויאמרו אליה
התלכי עם האיש הזה
ותאמר אלך:
נט. וישלחו
את רבקה אחתם
ואת מנקתה
ואת עבד אברהם
ואת אנשיו:
ו. ויברכו את רבקה
ויאמרו לה
אחתנו
את היי לאלפי רבבה
ויירש זרעך
את שער שנאיו:

סא. ותקם רבקה
ונערתיה
ותרכבנה על הגמלים
ותלכנה אחרי האיש
ויקח העבד את רבקה
וילך:

סב. ויצחק בא
מבוא

באר לחי ראי
והוא יושב
בארץ הנגב:

ג. ויצא יצחק
לשוח בשדה
לפנות ערב
וישא עיניו
וירא

והנה גמלים באים:

"לשוח בשדה" הוא יצא להתפלל תפילת מנחה שתקן.

ד. ותשא רבקה את עיניה

ותרא את יצחק
ותפל מעל הגמל:

ה. ותאמר אל העבד

מי האיש הלזה
ההלך בשדה
לקראתנו

ויאמר העבד
הוא אדני

ותקח הצעיף
ותתכס:

ו. ויספר העבד ליצחק

את כל הדברים אשר עשה:

ז. ויבאה יצחק

האהלה שרה אמו

ויקח את רבקה

ותהי לו לאשה

ויאהבה

וינחם יצחק

אחרי אמו:

ורבקה קמה
עם הנערות שלה
והן רכבו על הגמלים
והלכו אחרי אליעזר
ואליעזר לקח את רבקה
וחזר לארץ כנען:

ויצחק הגיע

מהדרך שבאים

מבאר לחי ראי (באר שמלאך חי התגלה שם)
והוא גר

בארץ שמצד דרום:

ויצחק יצא

להתפלל בשדה

לקראת ערב

והוא הרים את העינים

והוא ראה

והנה באים גמלים עם אנשים:

ורבקה הרימה את העינים

והיא ראתה את יצחק

והיא התכופפה מעל הגמל:

ורבקה אמרה לאליעזר

מי זה האיש הזה

שהולך בשדה

לקראתנו

והעבד ענה לה

זה יצחק האדון שלי

והיא לקחה את המטפחת

וכסתה את הפנים שלה:

ואליעזר ספר ליצחק

את כל הסימנים שהוא עשה:

ויצחק הכניס את רבקה

לאהל של שרה האמא שלו

והוא התחתן עם רבקה

והיא נהיתה האשה שלו

והוא אהב אותה

ויצחק התנחם

שיש לו אשה צדיקה כמו אמא שלו:

"האלה שרה אמו" ברגע שיצחק הכניס אותה לאהל חזר להיות ענן קשור על האהל והנר דלק מערב שבת לערב שבת והיתה ברכה מצויה בעסה בדיוק כמו שהיה בחיי שרה,

פרק כ"ה

א. ויסף אברהם

ויקח אשה

ושמה קטורה:

ואברהם הוסיף

ולקח אשה

שהשם שלה קטורה:

"ויסף אברהם" לאחר ששרה נפטרה ואליעזר הלך לחפש אשה ליצחק, הלך יצחק להחזיר את הגר לאברהם כדי שיתחתן אתה, ונקראה קטורה על שם מעשיה שהיו נאים כקטורת, ומיום שעזבה את אברהם לא התחתנה עם אף אחד.

- ב. ותלד לו
את זמרן ואת יקשן
ואת מדן ואת מדין
ואת ישבק ואת שוח:
ג. ויקשן ילד
את שבא ואת דדן
ובני דדן היו
אשורים ולטושים ולאומים:
ד. ובני מדין
עיפה ועפר וחנך
ואבידע ואלדעה
כל אלה בני קטורה:
ה. ויתן אברהם
את כל אשר לו ליצחק:
- והיא ילדה לו
את זמרן ואת יקשן
ואת מדן ואת מדין
ואת ישבק ואת שוח:
ויקשן הוליד
את שבא ואת דדן
והבנים של דדן היו
אשורים ולטושים ולאומים:
והבנים של מדין
עיפה ועפר וחנך
ואבידע ואלדעה
כל אלה הבנים של קטורה:
ואברהם נתן
את כל מה שיש לו ליצחק:

"ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק" את הכח שהוא קיבל מהאיבישטער לברך הוא נתן ליצחק.

- ו. ולבני הפילגשים
אשר לאברהם
נתן אברהם מתנת
וישלחם
מעל יצחק בנו
בעודנו חי
קדמה
אל ארץ קדם:
- ולבנים של הפלגשים
שהיה לאברהם
אברהם נתן מתנות
והוא שלח אותם
מעל יצחק הבן שלו
כשאברהם עדיין בחיים
לצד מזרח
אל ארץ המזרח:

"נתן אברהם מתנות" פירוש א'. הוא מסר להם כישופים, פירוש ב'. את כל מה שהוא קבל מפרעה ואבימלך הוא נתן לילדים של הגר והוא לא נהנה מזה.

- ז. ואלה ימי
שני חיי אברהם
אשר חי
מאת שנה
ושבעים שנה
וחמש שנים:
ח. ויגוע וימת אברהם
בשיבה טובה
זקן ושבע
ויאסף אל עמיו:
ט. ויקברו אותו
יצחק וישמעאל בניו
אל מערת המכפלה
אל שדה עפרון בן צחר החתי
אשר על פני ממרא:
- ואלה הם הימים
של שנות חיי אברהם
שהוא היה חי
מאה שנה
ושבעים שנה
וחמש שנים:
ואברהם נפטר
בזקנה טובה
זקן ושבע מהרבה ימים
והנשמה שלו עלתה לשמים:
וקברו אותו
יצחק וישמעאל הבנים שלו
במערת המכפלה
בשדה של עפרון בן צחר החתי
שלפני ממרא:

"יצחק וישמעאל" מכאן לומדים שישמעאל חזר בתשובה וזה היה בשיבה טובה שכתוב שאברהם נפטר.

י. השדה אשר קנה אברהם
מאת בני חת
שמה קבר אברהם
ושרה אשתו:
יא. ויהי
אחרי מות אברהם
ויברך אלקים
את יצחק בנו
וישב יצחק
עם באר לחי ראי:

השדה שאברהם קנה
מבני חת
שם אברהם נקבר
ושרה האשה שלו:
והיה
אחרי שאברהם נפטר
האייבישטער ברך
את הבן שלו יצחק
ויצחק גר
ליד באר לחי ראי:

"ויברך ה' את יצחק" פירוש א. האיבישטער הגיע לעשות ניחום אבלים, פירוש ב'. מכיון ואברהם ראה ברוח הקדש שעתיד לצאת ממנו עשו הרשע אז הוא לא רצה לברך אותו ואמר בלבו שבעל הברכות יברך את יצחק ולכן לאחר פטירת אברהם הגיע האיבישטער לברכו.

יב. ואלה תלדת ישמעאל
בן אברהם
אשר ילדה הגר המצרית
שפחת שרה
לאברהם:
יג. ואלה שמות
בני ישמעאל
בשמתם
לתולדתם
בכר ישמעאל נבית
וקדר ואדבאל ומבשם:
יד. ומשמע ודומה ומשא:
טו. חדד ותימא
יטור נפיש וקדמה:
זז. אלה הם
בני ישמעאל
ואלה שמתם
בחצריהם
ובטירתם
שנים עשר נשיאם
לאמתם:
יז. ואלה שני
חיי ישמעאל
מאת שנה
ושלשים שנה
ושבע שנים
ויגוע וימת
ויאסף אל עמיו:
יח. וישכנו
מחילה עד שור
אשר על פני מצרים
באכה אשורה
על פני כל אחיו נפל:

ואלה הילדים של ישמעאל
הבן של אברהם
שהגר המצרית ילדה לו
השפחה של שרה
לאברהם:
ואלה הם השמות
של בני ישמעאל
בשמות שלהם
לפי הסדר שהם נולדו
הבכור של ישמעאל נביות
וקדר ואדבאל ומבשם:
ומשמע ודומה ומשא:
חדד ותימא
יטור נפיש וקדמה:
ואלה הם
הבנים של ישמעאל
ואלה השמות שלהם
בערים שאין להם חומה
ובערים שיש להם חומה
שנים עשר אנשים חשובים
לעמים שלהם:
ואלה הם השנים
שישמעאל חי
מאה שנה
ושלושים שנה
ושבע שנים
והוא נפטר
והנשמה שלו עלתה לשמים:
והם גרו
מחילה עד שור
שלפני מצרים
בדרך שבאים לאשור
על פני כל האחים שלו הוא גר:

חלק חלק ונתחלק!!!